

ผลงานเด่นของกระทรวงการต่างประเทศ

ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔

(ตามนโยบายรัฐบาลข้อ ๔ การสร้างบทบาทไทยในเวทีโลก)

การดำเนินการของกระทรวงการต่างประเทศในการสนับสนุนการจัดหาวัคซีนโควิด-๑๙

กระทรวงการต่างประเทศดำเนินบทบาททางการทูตในการรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ร่วมกับหน่วยงานด้านสาธารณสุขอย่างครอบคลุมทั้งระยะต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแสวงหา ติดตามการส่งมอบวัคซีนโควิด-๑๙ แก่คนไทย รวมถึงประชากรที่อาศัยในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ผ่านการติดตามข้อมูลพัฒนาการของวัคซีนโควิด-๑๙ จากทั่วโลก นับแต่ระยะต้นของการพัฒนาวัคซีน และผลักดันความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนา กับประเทศที่มีศักยภาพด้านการวิจัย และผลิตวัคซีน เวชภัณฑ์และยาต้านไวรัสโควิด-๑๙ รวมถึงการสนับสนุนให้ไทยเป็นฐานการผลิตวัคซีน แหล่งกระจายวัคซีนในภูมิภาค และพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตวัคซีนร่วมกับทั้งในกรอบภูมิภาค และพหุภาคี ตามความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การดำเนินการในการแสวงหา ติดตามการส่งมอบวัคซีนมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การจัดหาวัคซีนโควิด-๑๙ ผ่านกรอบความร่วมมือทวิภาคี

๑.๑ ความร่วมมือที่มีผลสัมฤทธิ์แล้ว

๑) จีน กระทรวงการต่างประเทศได้ผลักดันความร่วมมือด้านการจัดหาวัคซีนโควิด-๑๙ กับฝ่ายจีน ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ จนถึงปัจจุบัน ผ่านการหารือระหว่างรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกับมนตรีแห่งรัฐและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจีนในหลายโอกาส รวมถึงการผลักดันระดับกระทรวงฯ และการติดตามการดำเนินการส่งมอบวัคซีนที่ได้รับการกำหนดเป็นวัคซีนหลัก (Sinovac) และวัคซีนทางเลือก (Sinopharm) จากจีนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยและจีน ผ่านสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่งและสถานเอกอัครราชทูตจีนประจำประเทศไทย ดังนี้

(๑) อำนวยความสะดวกและติดตามการจัดหาวัคซีนของบริษัท Sinovac ซึ่งไทยได้รับแล้ว ๑๐.๕ ล้านโดส รวมทั้งได้รับบริจาคจากจีนอีก ๑ ล้านโดส (ส่งมอบถึงไทยเมื่อ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๔) และมีแผนสั่งซื้ออีกราว ๓ ล้านโดส ในช่วงเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๔

(๒) อำนวยความสะดวกและติดตามการจัดหาวัคซีนของบริษัท Sinopharm โดยราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ ซึ่งส่งมอบถึงไทยแล้วเมื่อ ๒๐ มิถุนายน และ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ รวม ๒ ล้านโดส รอส่งมอบอีก ๕ ล้านโดส และมีแผนสั่งซื้อเพิ่มเติมอีกในปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ รวมทั้งประสานงานให้ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์หารือทางไกลกับผู้บริหารระดับสูงของบริษัท Sinopharm เกี่ยวกับความร่วมมือด้าน filling & packaging และการทดลองและวิจัยร่วมในประเทศไทยเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔

(๓) ประสานงานนำส่งข้อมูลวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ “Convidecia” รวมถึงชนิดพันธุ์ของบริษัท CanSino ให้กระทรวงสาธารณสุขพิจารณา และอยู่ระหว่างการประสานความประสงค์ของราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ต่อบริษัท CanSino ในการจัดหาวัคซีนประเภท Viral Vector แบบฉีดเข็มเดียว

และแบบฉีดผ่านระบบทางเดินหายใจ และต่อบริษัท Anhui Zhifei Longcom ในการจัดหาวัคซีน
ในห้วงปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕

๒) สหรัฐอเมริกา กระทรวงการต่างประเทศผลักดันความร่วมมือเพื่อเข้าถึงวัคซีน
ของบริษัทผู้ผลิตวัคซีนของสหรัฐฯ ทั้งบริษัท Pfizer, Moderna, Johnson & Johnson และ Novavax
โดยเร่งด่วนอย่างต่อเนื่องในทุกกระดับ ทั้งในรูปแบบของการจัดซื้อ ขอรับความช่วยเหลือ และเจรจาข้อตกลง
vaccine swap รวมถึงความเป็นไปได้ของความร่วมมือเพื่อการผลิตวัคซีนในประเทศไทย กับทั้งรัฐบาล
และบริษัทผู้ผลิตวัคซีนของสหรัฐฯ โดยสหรัฐฯ ได้จัดสรรวัคซีน Pfizer จำนวน ๑.๕ ล้านโดสแก่ไทย
โดยได้ส่งมอบถึงไทยแล้วเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๓) ญี่ปุ่น กระทรวงการต่างประเทศทบทวนการจัดทำ vaccine swap กับญี่ปุ่น
ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ ต่อมาในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ ญี่ปุ่นได้แจ้งความประสงค์บริจาควัคซีน
AstraZeneca แก่ไทย ๑,๐๕๓,๐๙๐ โดส (ส่งมอบถึงไทยเมื่อ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

๔) สหราชอาณาจักร กระทรวงการต่างประเทศ และสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน
ได้ทบทวนขอแลกเปลี่ยนวัคซีนในลักษณะที่มอบวัคซีนที่สหราชอาณาจักรตั้งใจจะบริจาคให้ประเทศ
ด้อยพัฒนาอื่น ๆ ผ่าน COVAX มาให้ประเทศไทยก่อน (loan) และเมื่อประเทศไทยสามารถผลิตวัคซีน
ในจำนวนที่พอเพียงแล้วจะส่งมอบคืน ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ นายโตมินิ ราอับ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการต่างประเทศสหราชอาณาจักร ได้แถลงข่าวประกาศการบริจาควัคซีนโควิด-๑๙ ของสหราชอาณาจักร
ให้แก่ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทย (โดยไทยไม่ต้องส่งมอบคืน) และเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔
อุปทูตและว่าที่เอกอัครราชทูตสหราชอาณาจักรประจำประเทศไทยได้เข้าพบรองนายกรัฐมนตรีและ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อยื่นหนังสือแจ้งการมอบวัคซีนดังกล่าวจำนวน ๔๑๕,๐๔๐ โดส
ให้แก่ประเทศไทย โดยจะมีพิธีรับมอบที่ทำเนียบรัฐบาลในวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

๑.๒ ส่วนที่อยู่ระหว่างการติดต่อทบทวน

๑) เกาหลีใต้และออสเตรเลีย ในเดือนเมษายน ๒๕๖๔ รองนายกรัฐมนตรี
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้ทบทวนการจัดทำ vaccine swap กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การต่างประเทศเกาหลีใต้และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศออสเตรเลีย และกระทรวงการต่างประเทศ
ได้ติดตามความคืบหน้ากับทั้งสองประเทศเป็นระยะ โดยล่าสุด เมื่อ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ รองนายกรัฐมนตรี
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศออสเตรเลีย
เพื่อติดตามเรื่องนี้อีกครั้ง ปัจจุบันเรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของรัฐบาลของทั้งสองประเทศ

๒) อินเดีย

(๑) วัคซีน ในช่วงปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือแจ้งข้อมูล
เกี่ยวกับวัคซีนโควิด-๑๙ ที่ผลิตและอยู่ระหว่างการพัฒนาในอินเดีย ตามที่ได้รับแจ้งจากสถานเอกอัครราชทูต
และสถานกงสุลใหญ่ในอินเดียแก่กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นระยะ ได้แก่ วัคซีน Covaxin
ของบริษัท Bharat Biotech International Ltd. (BBIL) และวัคซีน Covishield และ Covovax ของบริษัท
Serum Institute of India (SII) ซึ่งในกรณีของวัคซีน Covaxin นั้น องค์การอาหารและยา (อย.) อยู่ระหว่างรอรับ
เอกสารเพิ่มเติมจากบริษัทผู้ผลิตเพื่อพิจารณาขึ้นทะเบียน ส่วนวัคซีนของบริษัท SII นั้น ล่าสุด เมื่อ ๒๓ กรกฎาคม
๒๕๖๔ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้หารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

การต่างประเทศอินเดียเพื่อแจ้งความประสงค์ของสถาบันวัคซีนแห่งชาติในการเริ่มเจรจาความตกลงสั่งซื้อล่วงหน้า/สั่งซื้อกับ SII โดยเร็วที่สุด อย่างไรก็ตาม อินเดียยังคงมาตรการระงับการส่งออกวัคซีนโควิด-๑๙ ที่ผลิตในอินเดีย หลังจากเผชิญการแพร่ระบาดอย่างรุนแรงภายในประเทศ

(๒) ยาด้านไวรัสโควิด-๑๙ อินเดียสนับสนุนการส่งออกยาด้านไวรัสโควิด-๑๙

Hydroxychloroquine แก๊ไทยตามคำขอ ภายหลังการหารือระหว่างนายกรัฐมนตรีกับนายกรัฐมนตรีอินเดีย เมื่อ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และสำหรับยาด้านไวรัสโควิด-๑๙ Remdesivir ซึ่งอินเดียเคยประกาศห้ามส่งออก และได้ปรับให้ส่งออกได้อย่างจำกัดในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ นั้น รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้หยิบยกหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินเดีย เมื่อ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ด้วย เพื่อขอให้อินเดียสนับสนุนการจัดหายาดังกล่าว รวมถึงส่วนประกอบของยา Favipiravir ตามความประสงค์ของ อย. เพื่อสนับสนุนการรับมือการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในประเทศไทย

๒. การจัดหาวัคซีนโควิด-๑๙ ผ่านกรอบความร่วมมือพหุภาคี

๒.๑ อาเซียน อาเซียนอยู่ระหว่างดำเนินการจัดซื้อวัคซีนโควิด-๑๙ เพื่อแจกจ่ายแก่ประเทศสมาชิก โดยจะใช้เงินจากกองทุนอาเซียนเพื่อรับมือโควิด-๑๙ (COVID-19 ASEAN Response Fund) จัดซื้อวัคซีนผ่าน COVAX Facility ในการนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะได้รับจัดสรรวัคซีนในจำนวนที่มีมูลค่า ๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐเท่ากันทุกประเทศ โดยขณะนี้อยู่ระหว่างเจรจาจัดซื้อวัคซีนกับ UNICEF และจัดทำข้อเสนอโครงการโดยสำนักเลขาธิการอาเซียนและเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการพัฒนาสาธารณสุขเพื่อใช้เงินกองทุนฯ ตามกระบวนการ

อนึ่ง กองทุนดังกล่าวตั้งขึ้นโดยแนวคิดริเริ่มของไทย ซึ่งเสนอโดยนายกรัฐมนตรี ในการประชุมสุดยอดอาเซียน สมัยพิเศษ ว่าด้วยโควิด-๑๙ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๓ และจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ โดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๖ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

๒.๒ สหประชาชาติ

๑) การสนับสนุนความพยายามของประชาคมโลกในการเข้าถึงวัคซีนและยารักษา

โรคโควิด-๑๙ กระทรวงการต่างประเทศได้เสนอให้รัฐบาลมอบเงินสนับสนุนแก่องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) เพื่อสนับสนุนกลไก COVAX Facility ภายใต้ข้อริเริ่ม ACT-Accelerator ในการจัดหาและจัดสรรวัคซีนให้ทุกประเทศเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม ซึ่งรัฐบาลไทยได้มอบเงินสนับสนุนผ่าน WHO จำนวน ๒ ครั้ง

ครั้งแรก เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ มอบเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งผู้อำนวยการใหญ่ WHO ได้มีหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีขอบคุณสำหรับการดำเนินการของไทย และ

ครั้งที่สอง เมื่อช่วงต้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ (ดำเนินกระบวนการในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔) มอบเงินสนับสนุนอีก ๑๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ

๒) การประชุมในกรอบพหุภาคีเพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานที่สำคัญด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ รวมถึงความร่วมมือจัดหาวัคซีน

๒.๑) กระทรวงการต่างประเทศ ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข เข้าร่วมการหารือในฐานะสมาชิกกลุ่ม Core Group ผลักดันตราสารระหว่างประเทศเรื่องการเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านสาธารณสุข (Pandemic Treaty) ซึ่งจะเป็นการกำหนดทิศทางการดำเนินการ

ในประเด็นความร่วมมือจัดหาวัคซีนด้วย โดยคณะผู้แทนไทยจะผลักดันทำที่ไทยในเรื่องนี้ในการประชุมที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ล่าสุดคือการประชุม Working Group on Strengthening WHO Preparedness and Response to Health Emergencies ระหว่าง ๑๕-๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๒.๒) รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศมีกำหนดเข้าร่วมการประชุม First Meeting of the International Forum on COVID-19 Vaccine Cooperation ในรูปแบบการประชุมทางไกล ในวันพฤหัสบดีที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยมีนายหวัง อี้ มนตรีแห่งรัฐและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของจีน เป็นประธานในการประชุม ซึ่งจะเป็นโอกาสส่งเสริมความร่วมมือด้านวัคซีนระหว่างไทยกับจีน และกลุ่มประเทศที่เข้าร่วมการประชุม และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของไทยในการบริหารจัดการวัคซีนระหว่างประเทศ

๓) การเจรจาเข้าร่วมกลไก COVAX Facility ของไทย กระทรวงการต่างประเทศให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์/แผนการจัดหาวัคซีนทั้งในประเทศและทั่วโลก เพื่อประโยชน์ของคณะทำงานจัดทำความตกลงและเจรจาเพื่อจัดหาวัคซีน COVID-19 ซึ่งมีนายศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธาน ในการพิจารณาความเหมาะสมและจังหวะของการเข้าร่วมกลไก COVAX Facility ของไทย ล่าสุด เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ คณะทำงานฯ ได้จัดการประชุมเพื่อพิจารณาการเข้าร่วมกลไก COVAX Facility ตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการจัดหาวัคซีนฯ เห็นชอบให้เจรจากับ COVAX Facility เพื่อจัดหาวัคซีนร้อยละ ๒๐ ของประชากร (๒๖ ล้านโดส) ในปี ๒๕๖๕ นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศจะเข้าร่วมอยู่ในทีมเจรจากับ COVAX Facility เพื่อจัดเตรียมร่างความตกลงให้ตอบสนองความต้องการของฝ่ายไทยให้ได้มากที่สุด

*****